

Gramino3 – Grammatik i Norden 9.-10. juni 2022 – abstracts

Strukturell ambiguitet och grammatisk språkförändring – med fokus på fortsatt

Henrik Rosenkvist

Göteborgs universitet

henrik.rosenkvist@svenska.gu.se

I studier av grammatisk språkförändring är en utgångspunkt att när en viss form (A) utvecklas till en ny form (B), så måste det föreligga en fas med variation (A/B) (se till exempel Hopper & Traugott 2003).

$A \rightarrow A/B \rightarrow B$

Ändå är det inte ovanligt att variationsfasen, som grammatiskt kan manifestera sig som belägg som kan analyseras både som A och B, inte kvantifieras på samma sätt som entydiga belägg (som analyseras antingen som A eller som B). Det kan innebära att man inte får en maximalt tydlig bild av förutsättningarna för en novation och dess fortsatta spridning.

I mitt föredrag vill jag föreslå ett sätt att kvantifiera strukturell ambiguitet, och föreslå att en hög grad av ambiguitet kan underlätta eller leda till strukturella novationer. Dessutom kommer jag att argumentera för att den strukturella ambiguiteten korrelerar med spridningen av en ny form (B) – i takt med att den nya formen blir mer frekvent minskar ambiguiteten.

En studie av hur *fortsatt* har förändrats från particip till satsadverb utgör den empiriska grunden för föredraget.